

Opsamling på forsker- og vidensseminar i regi af ekspertgruppe for Fagfornyelsen

Tid og sted

Den 17. september kl. 10-16
UC Syd, Campus Kolding
Universitetsparken 2
6000 Kolding

Deltagere

Anders Stig Christensen, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Andreas Bolding Christensen, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Anna Karlskov Skyggebjerg, Nationalt Videncenter for Læsning, Anne-Lene Sand, Designskolen Kolding, Ayoe Quist Henkel, VIA UC, Claus Auning, UC Syd, Daniel Sundberg, Linnéuniversitet, Sverige, Dorte Moeskær Larsen, NCUM (SDU), Dorthe Carlsen, UC Syd, Helle Rabøl Hansen, Jan Sølberg, KU - Institut for Naturfagenes didaktik, Jesper Juellund Jensen, KP, Karen Wistoft, KP, Kristine Kabel, DPU, Line Møller Daugaard, VIA UC, Loa Ingeborg Bjerre, UCL, Mette Molbæk, VIA UC Mette Skovgaard Andersen, Det Nationale Center for Fremmedsprog, Nikolaj Elf, SDU, Pernille Bødtker Sunde, VIA UC, Rie Thomsen, DPU, Simon Skov Fougt, DPU, Stig Toke Gissel, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og Thomas Kaas, Absalon.

Medlemmer fra ekspertgruppe for Fagfornyelsen: Alexander von Oettingen, Ane Qvortrup, Dennis Hornhave Bjerg, Ida Geertz-Jensen, Thomas Illum Hansen og Peter Staun Kastholm, samt sekretariatet for Fagfornyelsen.

Resumé

Ekspertgruppe for Fagfornyelsen har afholdt et forskerseminar. Her var en række forskere inviteret til at bidrage med deres perspektiver på Fagfornyelsen og ekspertgruppens foreløbige arbejde. Forskerseminaret havde til formål at kvalificere ekspertgruppens arbejde og sikre, at

18. september 2024
Center for Folkeskole

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

gruppens anbefalinger hviler på et solidt vidensgrundlag. På seminaret fik de deltagende forskere indblik i ekspertgruppens foreløbige tanker om et format for folkeskolens fagplaner. Herefter var seminaret delt op i to diskussionsrunder. Baseret på forskernes indsendte vidensbidrag diskuterede deltagerne i første runde væsentlige opmærksomhedspunkter og problemstillinger i forhold til Fagfornyelsen og ekspertgruppens foreløbige overvejelser. I anden runde diskuterede deltagerne mulige anbefalinger til ekspertgruppen og til fagudvalgene, der skal udvikle fagplaner for de enkelte fag.

Opmærksomhedspunkter og anbefalinger

Centrale indsigter, opmærksomhedspunkter og anbefalinger, som blev fremført i løbet af de to diskussionsrunder, var bl.a.:

Formål

- Der var bred opbakning til et format, hvor fagenes formål står tydeligt frem, og hvor der er tydelig kobling fra folkeskolens formål til de enkelte fags formål og indhold.
- Ekspertgruppen blev opfordret til at forholde sig til, hvad folkeskolens formålsparagraf betyder for fagene og på den baggrund udarbejde nogle retningslinjer til fagdidaktisk omsætning af formålsparagraffen.

Fagidentitet

- Ekspertgruppen blev opfordret til at forholde sig til, hvilken forståelse af faglighed fagplanerne kommer til at indeholde. Det blev også diskuteret, hvordan kernestof skal forstås, herunder om det rummer centrale indholdsområder, kompetencer eller kunnen. Ekspertgruppen understregede, at de fortsat drøfter, hvordan kernestof defineres og anvendes i fagplanerne.
- Vedrørende formatet blev pointeret, at fagplanerne skal kunne tage højde for fagenes særegne fagligheder og karakteristika og sikre, at fagene fx kan beskrives med egne begreber.
- Fagudvalgene blev opfordret til at reflektere grundigt over forståelser af deres fag og turde træffe svære beslutninger om stof- og indholdsvalg.
- Fagudvalgene blev ligeledes opfordret til at forholde sig til, hvordan stof og stofvalg kan bidrage til at forløse fagenes formål og evt. skrive kriterier for stofvalg ind i fagplanerne.

Tværfaglighed

- Flere påpegede vigtigheden af at tænke Fagfornyelsen på tværs af fag, så fagene kan udfordre og inspirere hinanden.
- Der blev opfordret til at lade fagudvalg mødes i og på tværs af fagblokke for at sikre fornyelse og samarbejde på tværs af fag.

Mål og progression

- Der var en optagethed af, hvordan mål og progression skrives ind i fagplanerne på en måde, der støtter lærerne i at tilrettelægge

deres undervisning. Der blev argumenteret for, at langsigtede mål kan være svære at pejle efter, mens kortsigtede mål risikerer at skygge for helheden, og at det derfor er vigtigt at sikre balancer mellem det kort- og langsigtede.

- Det blev også diskuteret, hvordan mål og progression kan tage højde for fagenes forskellighed og egenart.

Elevperspektiver

- Flere nævnte vigtigheden af at have fokus på elevperspektivet i fagplanerne, herunder også på elevernes sanselige oplevelser af at gå i skole. Elever går i skole med hele kroppen, og det kræver, at undervisningen er multimodal.
- Det blev foreslået, at fagplanerne skal rumme didaktiske principper for, hvordan man tænker undervisning som et interaktionsforhold mellem lærer og elever.
- Der var diskussioner af, hvordan der i fagplanerne tages højde for, at elever har vidt forskellige forudsætninger, og at undervisningen skal give mening for alle, således at fagplaner kan rumme, at alle har samme fag, men ikke nødvendigvis skal lære det samme.
- Der blev opfordret til at tænke i et fagplansformat, der inviterer til reel og grundlæggende elevinddragelse, der rækker ud over at lade eleverne vælge mellem på forhånd definerede muligheder.

Lærerperspektiver

- Det blev drøftet, hvordan der sikres en balance, hvor fagplanerne er så tydelige og retningsgivende, at man som lærer kan tilrettelægge sin undervisning på baggrund af dem, uden at de bliver så detaljerede, at de låser én.
- Nogle pegede på, at mange lærere efterspørger retningslinjer for udvælgelse af indholdsstof, og at fagplanerne kan imødekomme dette ved fx at indeholde kriterier for stofvalg. Der blev peget på, at hvis ikke fagplanerne forholder sig til stofvalg, kan det medføre, at valg af stof overlades til fx læremiddelsproducenter.
- Der var opmærksomhed på, hvilken lærer fagplanerne henvender sig til, herunder hvordan fagplanerne bliver meningsfulde for både den nyuddannede og den erfarne lærer.

Proces og realisering

- Der var en opmærksomhed på, at der sker reel fornyelse af fagene, herunder at et relativt åbent format for fagplaner ikke fører til at gældende fagforståelser blot reproduceres. Flere påpegede vigtigheden af at have eksperter eller fagdidaktikere, der ser på tværs af fagudvalg.
- Deltagerne drøftede, hvordan de nye fagplaner kan komme til at resultere i en ændret praksis på skolerne, bl.a. blev udviklingsprogrammet og samarbejde med bl.a. KL og læreruddannelserne fremhævet som vigtige faktorer i den sammenhæng.